

Шведова Г. А.,

доцент кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу,

кандидат юридичних наук, доцент,

Державний торговельно-економічний університет

м. Київ

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНА АДАПТАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ

У 2019 році Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору)» від 7 лютого 2019 року № 2680-VIII було впроваджено зміни до Основного Закону України, яким його преамбулу доповнено положеннями щодо підтвердження європейської ідентичності Українського народу і незворотності європейського та євроатлантичного курсу нашої держави [1]. Конституційний Суд України 22 листопада 2018 року надав висновок № 3-в/2018, в якому зазначив, що відповідні зміни відповідають вимогам статей 157 і 158 Конституції України, а висновок є обов'язковим, остаточним та таким, що не може бути оскаржено [2].

З тих часів європейський вектор розвитку Української держави закріплено на найвищому законодавчому рівні.

З огляду на це, а також враховуючи, що Україна нещодавно отримала статус країни-кандидата в члени Європейського Союзу, й продовжує рухатися в напрямі отримання статусу повноцінного члена європейської спільноти, питання євроінтеграційності вітчизняного законодавства є надзвичайно актуальним.

Як правило, це питання розглядається науковцями в ракурсі відповідності національного законодавства актам Європейського Союзу, а також в контексті закріплення у вітчизняних актах норм, спрямованих на пришвидшення євроінтеграції, однак без урахування історико-соціальних особливостей адаптації вітчизняної правової системи

Попри те, що Україна лише цього року отримала статус країни-кандидата, а конституційний вектор на євроінтеграцію проголошено в 2019 році, процес євроінтеграційної адаптації законодавства України розпочався ще на початку 21 століття. Так, Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, затверджена Законом України від 18 березня 2004 року № 1629-IV визначає механізм досягнення Україною відповідності третьому Копенгагенському та Мадридському критеріям набуття членства в Європейському Союзі. Відповідний механізм передбачає не лише адаптацію вітчизняного законодавства, а й утворення відповідних інституцій, інші додаткові заходи, необхідні для ефективного правотворення та правозастосування. Водночас, саме адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу є пріоритетною складовою процесу інтеграції України до Європейського Союзу, що в свою чергу є пріоритетним напрямом української зовнішньої політики. Державна політика України направлена на адаптацію законодавства до законодавства ЄС

формується як складова частина правової реформи загалом, та спрямовується на забезпечення уніфікованих підходів до нормопроєктування [3].

Починаючи з 2014 року активно реформується система боротьби з корупцією, яка стала однією з причин Революції гідності. Зокрема, було створено:

- Національне агентство з питань запобігання корупції (орган, що перевіряє статки посадовців у порядку, визначеному Законом України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII [4]);

- Національне антикорупційне бюро України (орган, який має попереджати, виявляти, припиняти, розслідувати та розкривати корупційні та інші кримінальні правопорушення). Основи його організації та діяльності врегульовані приписами Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII [5];

Для реального розслідування вчинених корупційних правопорушень та притягнення до відповідальності, осіб що їх вчиняють, створено:

- Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру (Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора, затверджено Наказом Генерального прокурора від 5 березня 2020 року № 125 [6]);

- Вищий антикорупційний суд (засади організації та діяльності Вищого антикорупційного суду, спеціальні вимоги до суддів цього суду та гарантії їх діяльності визначаються Законом України «Про Вищий антикорупційний суд» від 7 червня 2018 року № 2447-VIII [7]).

Розслідування злочинів, вчинених службовими особами, які займають особливо відповідальне становище покладено на Державне бюро розслідувань (Закон України «Про Державне бюро розслідувань» від 12 листопада 2015 року № 794-VIII [8]).

На жаль, той факт, що реформування законодавства щодо протидії корупції відбувалося в різні часові проміжки, не сприяв узгодженості дій антикорупційних органів і як наслідок, не призвів до створення ефективної системи органів протидії цьому явищу.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Висновок Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору) (реєстр. № 9037) вимогам статей 157 і 158 Конституції України від 22 лист. 2018 р. № 3-в/2018 // Офіційний вісник України. – 2019. – № 7, Ст. 227.

3. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 бер. 2004 р. № 1629-IV // Відомості Верховної Ради України офіційне видання. 2004. № 29. Ст. 367.

4. Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056.

5. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовт. 2014 р. № 1698-VII // Офіційний вісник України. 2014. № 87. Ст. 2472.

6. Наказ Офісу Генерального Прокурора «Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора» від 5 бер. 2020 р. № 125 [Електронний ресурс] // Оприлюднення на офіц. веб-сайтах орг. держ. влади України. – 2020. – 6 бер.

7. Закон України «Про Вищий антикорупційний суд» від 7 черв. 2018 р. № 2447-VIII // Офіційний вісник України. – 2018. – № 48. – Ст. 1656.

Закон України «Про Державне бюро розслідувань» від 12 лист. 2015 р. № 794-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 6. – Ст. 55.